

Forum Standaardisatie

Expertadvies voor MTOM

Datum 12 augustus 2013

Advies ten aanzien van opname van de MTOM-standaard op lijst met gangbare standaarden

1. De MTOM-standaard

Message Transmission Optimization Mechanism of kortweg MTOM (een W3C-standaard) is een methode om op efficiënte wijze binaire data naar en van webservices te versturen.

MTOM wordt gebruikt voor het efficiënt verzenden van grote hoeveelheden data (bijvoorbeeld attachments) in SOAP-berichten. MTOM wordt bijvoorbeeld gebruikt in Digikoppeling.

2. Conclusie en aanbeveling

Er zijn geen zwaarwegende bezwaren tegen het opnemen van MTOM op de lijst met gangbare standaarden. Wel is de vraag of opname van de standaard substantieel zal bijdragen aan de interoperabiliteit van de Nederlandse (semi-)overheid. Het wordt beperkt gebruikt en het is lastig een helder afgebakend functioneel toepassingsgebied te definiëren. Ter illustratie: In de context van Digikoppeling wordt MTOM slechts gebruikt voor attachments in combinatie met WUS.

Het advies is om MTOM niet op te nemen op de lijst, tenzij uit de consultatie overtuigende argumenten komen om dat wel te doen.

3. Opmerkingen m.b.t. de verschillende toetsingscriteria

Er zijn geen specifieke opmerkingen te plaatsen ten aanzien van de verschillende toetsingscriteria. De standaard voldoet grotendeels (met uitzondering van wat eerder is besproken) aan de criteria zoals die gelden voor opname op de lijst met gangbare standaarden.

4. Zijn er specifieke vragen mee te geven tijdens de openbare consultatie van deze standaard?

In de consultatie kan aandacht besteed worden het toepassingsgebied van MTOM. Relevante vragen zijn:

- Hoe ziet het toepassingsgebied van MTOM binnen de Nederlandse overheid?
- Acht u het beoogde functioneel toepassingsgebied en het organisatorisch werkingsgebied van de standaard, voldoende breed om substantieel bij te dragen aan de interoperabiliteit van de (semi-)overheid?

5. Welke consultatiereacties zijn ontvangen voor dit advies.

De consultatie van het voornemen om deze standaard op te nemen moet nog plaatsvinden. Wel is in het voortraject terugkoppeling gekomen vanuit Logius op het onderzoek naar MTOM. Hierin werd aangegeven dat onduidelijk was wat opname van MTOM zou toevoegen aan de interoperabiliteit van de Nederlandse (semi-)overheid, en werd aangegeven dat het lastig zou zijn een goed toepassingsgebied voor de standaard te bepalen.

Toetsingsformulier nieuwe standaard voor de lijst met gangbare open standaarden

I. Basisinformatie aanmelding standaard

De basisinformatie van de standaard vormt de basis voor de toetsing tegen de criteria. Probeer hier zo volledig mogelijk in te zijn.

Let op:

Aanvullende informatie en toelichting op een aantal vragen is te vinden in:

http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/os/documenten/Toetsingsprocedure_en_criteria.pdf

1.	Basisinformatie standaard(en) (In geval van een set van standaarden, meerdere malen invullen)
1.1	Volledige naam van de standaard SOAP Message Transmission Optimization Mechanism (MTOM)
1.2	Verkorte naam van de standaard MTOM
1.3	Versie van de standaard, vaststellingsdatum en status MTOM januari 2005, (voor SOAP versie 1.2)
1.4	Oudere en aanstaande versies van de standaard inclusief (verwachte) publicatiedata en ondersteuningsstatus 2004
1.5	Naam en vindplaats specificatiedocument (bij voorkeur URL of bijvoegen bij aanmelding) W3C http://www.w3.org/TR/soap12-mtom/
1.6	Naam van de standaardisatieorganisatie W3C
1.7	Kosten van deelname aan het standaardisatieproces (bijv. voor lidmaatschap) Geen
1.8	Kosten voor het verkrijgen van het specificatiedocument Geen
1.9	Andere standaarden die genoemd worden in het specificatiedocument van de standaard XML, SOAP
1.10	Hoe werkt de standaard? (graag op een bondige en voor een buitenstaander duidelijke manier beschrijven hoe de standaard werkt en wat deze mogelijk maakt) Message Transmission Optimization Mechanism of kortweg MTOM (een W3C-standaard) is een methode om op efficiënte wijze binaire data naar en van webservices te versturen. Het maakt gebruik van XML-binary Optimized Packaging (XOP) om binaire data over te brengen en is bedoeld om zowel MIME - als DIME -bijlagen te vervangen

--	--

2.	Toepassings- en werkingsgebied van opname
2.1	Wat is het beoogde functioneel toepassingsgebied voor de standaard?
	MTOM wordt gebruikt voor het efficiënt verzenden van grote hoeveelheden data (bijvoorbeeld attachments) in SOAP-berichten.
2.2	Wat is het beoogde organisatorisch werkingsgebied voor de standaard?
	Voor een standaard op de gangbare lijst geldt geen verplichting tot gebruik. Om die reden is het niet van belang om een organisatorisch werkingsgebied vast te stellen.

II. Criteria voor inbehandelname

De criteria voor inbehandelname worden gebruikt tijdens de intake om te bepalen of een aanmelding correct is en binnen de scope van de lijsten valt.

Criteria: De aanmelding is correct en valt binnen scope van de lijsten, d.w.z. de standaard:

- Is toepasbaar voor elektronische gegevensuitwisseling tussen en met (semi-)overheidsorganisaties;
- Draagt binnen het beoogde opnamegebied substantieel bij aan de interoperabiliteit van de (semi-)overheid;
- Is niet reeds wettelijke verplicht.

1.	Valt de aangemelde standaard binnen de scope van de lijsten?
1.1	Is de standaard toepasbaar voor elektronische gegevensuitwisseling tussen (semi-)overheidsorganisaties en bedrijven, tussen (semi-)overheidsorganisaties en burgers of tussen (semi-)overheidsorganisaties onderling?
	Ja MTOM wordt gebruikt binnen Digikoppeling 2.0. Zie: http://www.logius.nl/digikoppeling/Koppelvlakstandaard_WUS_Digikoppeling_2_v2.4.2_.pdf
1.2	Is het beoogde functioneel toepassingsgebied en het organisatorisch werkingsgebied van de standaard, voldoende breed om substantieel bij te dragen aan de interoperabiliteit van de (semi-)overheid?
	Niet noodzakelijk. MTOM is specialistisch. Het wordt beperkt gebruikt en het is lastig een helder afgebakend functioneel toepassingsgebied te definiëren. Ter illustratie: In de context van Digikoppeling wordt MTOM slechts gebruikt voor attachments in combinatie met WUS..
1.3	Is het zinvol de standaard op te nemen, gezien het feit dat deze niet al wettelijk verplicht is voor het beoogde functioneel toepassingsgebied en organisatorisch werkingsgebied?
	Ja, de standaard is niet wettelijk verplicht.

III. Inhoudelijke criteria

De inhoudelijke criteria worden gebruikt om te kunnen adviseren over het al dan niet opnemen van de standaard op één van de lijsten. De vragen dienen beantwoord te worden met Ja, Nee of Onbekend en altijd te worden voorzien van een toelichting op het antwoord.

Let op: In principe dient iedere harde criteriavraag met Ja beantwoord te worden, om in aanmerking te komen voor opname op de gangbare lijst. Bij een deel van de vragen is dit niet het geval. Dit zijn de zogenaamde zachte criteriavragen (met de grijs gearceerde tekstvlakken). Voor deze vragen geldt dat deze wel beantwoord moeten worden om een zo compleet mogelijk beeld m.b.t. de standaard te kunnen schetsen, maar een Nee is overkomelijk.

Zie ook weer:

http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/os/documenten/Toetsingsprocedure_en_criteria.pdf

1. Inhoudelijk criterium: Toegevoegde waarde

Criterium: De interoperabiliteitswinst en andere voordelen van adoptie van de standaard wegen overheidsbreed en maatschappelijk op tegen de risico's en nadelen.

Vragen:

1.1	Verhoudt de standaard zich goed tot andere standaarden?
1.1.1	Kan de standaard naast of in combinatie met reeds opgenomen standaarden worden toegepast (d.w.z. de standaard conflicteert niet met reeds opgenomen standaarden)?
	Ja, de standaard wordt gebruikt in combinatie met SOAP.
1.1.2	Biedt de aangemelde standaard meerwaarde boven reeds opgenomen standaarden met een overlappend functioneel toepassings- en organisatorisch werkingsgebied? <i>(Dit kan ook om een nieuwe versie van dezelfde standaard gaan.)</i>
	Ja, er zijn geen reeds opgenomen standaarden met een overlappend functioneel toepassings- en organisatorisch werkingsgebied.
1.1.3	Biedt de aangemelde standaard meerwaarde boven bestaande concurrerende standaarden die in aanmerking zouden kunnen komen voor opname?
	Ja, er zijn voor dit zeer specifieke toepassingsgebied geen concurrerende standaarden die in aanmerking komen voor opname.
1.1.4	Is de standaard een internationale standaard of sluit de standaard aan bij relevante internationale standaarden?
	Ja, het is een internationale standaard.
1.1.5	Draagt de standaard voldoende bij aan interoperabiliteit zonder dat aanvullende standaardisatieafspraken (zoals lokale profielen) noodzakelijk zijn?
	Ja, de standaard past binnen een bredere groep standaarden zoals SOAP.

1.2	Wegen de kwantitatieve en kwalitatieve voordelen van adoptie van de standaard, voor de (semi-)overheid als geheel en voor de maatschappij, op tegen de
------------	---

	nadelen?
1.2.1	Draagt de adoptie van de standaard bij aan de oplossing van een bestaand, relevant interoperabiliteitsprobleem?
	Ja, de standaard doet dat wel, maar in zeer beperkte gevallen waar het noodzakelijk is grote SOAP bestanden efficiënt te verzenden.
1.2.2	Draagt de standaard bij aan het voorkomen van een vendor lock-in (leveranciersafhankelijkheid)?
	Ja en nee, er is eigenlijk geen sprake van vendor lock-in binnen dit beperkte toepassingsgebied.
1.2.3	Wegen de overheidsbrede en maatschappelijke baten voor de informatievoorziening en de bedrijfsvoering op tegen de kosten?
	Ja, in specifiek gevallen, zie de eerdere antwoorden.
1.2.4	Zijn de beveiligingsrisico's aan overheidsbrede adoptie van de standaard acceptabel?
	Ja, de standaard introduceert geen nieuwe beveiligingsrisico's.
1.2.5	Zijn de privacyrisico's aan overheidsbrede adoptie van de standaard acceptabel?
	Ja, de standaard introduceert geen nieuwe privacyrisico's.

2. Inhoudelijk criterium: Open standaardisatieproces

Criterium: De ontwikkeling en het beheer van de standaard zijn op een open, onafhankelijke, toegankelijke, inzichtelijke, zorgvuldige en duurzame wijze ingericht.

Vragen:

2.1	Is de documentatie voor eenieder drempelvrij beschikbaar?
2.1.1	Is het specificatiedocument beschikbaar zonder dat er sprake is van onacceptabele belemmeringen (zoals te hoge kosten en te hoge lidmaatschapseisen)?
	Ja, zie bij W3C (Primer , Concepts , Syntax , Semantics , Vocabulary , en Test Cases) Zie ook: http://www.w3.org/standards/techs/rdf#w3c_all
2.1.2	Is de documentatie over het ontwikkel- en beheerproces (bijv. het voorlopige specificatiedocument, notulen en beschrijving besluitvormingsprocedure) beschikbaar zonder dat er sprake is van onacceptabele belemmeringen (zoals te hoge kosten en te hoge lidmaatschapseisen)?
	Ja, zie http://www.w3.org/standards/techs/rdf#w3c_all

--	--

2.2	Is het intellectuele eigendomsrecht voor eenieder beschikbaar, zodat de standaard vrij implementeerbaar en te gebruiken is
2.2.1	Stelt de standaardisatieorganisatie het intellectueel eigendomsrecht op de standaard m.b.t. bijvoorbeeld eventuele patenten- onherroepelijk royalty-free voor eenieder beschikbaar?
	Ja, https://Evaluation of Ten Standard Setting Organizations Open Standards, W3C
2.2.2	Garandeert de standaardisatieorganisatie dat partijen die bijdragen aan de ontwikkeling van de standaard hun intellectueel eigendomsrecht onherroepelijk royalty-free voor eenieder beschikbaar stellen?
	Ja, zie https://Evaluation of Ten Standard Setting Organizations Open Standards, W3C

2.3	Is de inspraak van eenieder in voldoende mate geborgd?
2.3.1	Is het besluitvormingsproces toegankelijk voor alle belanghebbenden (bijv. gebruikers, leveranciers, adviseurs, wetenschappers)?
	Ja, bijeenkomsten zijn open voor leden. Niet leden kunnen meedoen, bijvoorbeeld in discussies of via de publieke mailinglijsten, in werkgroepen of review in de publieke review fase https://Evaluation of Ten Standard Setting Organizations Open Standards, W3C
2.3.2	Vindt besluitvorming plaats op een wijze die zoveel mogelijk recht doet aan de verschillende belangen?
	Ja, https://Evaluation of Ten Standard Setting Organizations Open Standards, W3C
2.3.3	Kan een belanghebbende formeel bezwaar aantekenen tegen de gevolgde procedure?
	Ja, https://Evaluation of Ten Standard Setting Organizations Open Standards, W3C

2.3.4	Organiseert de standaardisatieorganisatie regelmatig overleggen met belanghebbenden over doorontwikkeling en beheer van de standaard?
	Nee, maar de organisatie heeft commitment afgegeven voor het ondersteunen van de standaard totdat deze wordt verwijderd https://Evaluation of Ten Standard Setting Organizations Open Standards, W3C
2.3.5	Organiseert de standaardisatieorganisatie een publieke consultatie voordat (een nieuwe versie van) de standaard wordt vastgesteld?
	Ja, https://Evaluation of Ten Standard Setting Organizations Open Standards, W3C

2.4	Is de standaardisatieorganisatie onafhankelijk en duurzaam?
2.4.1	Is de ontwikkeling en het beheer van de standaard belegd bij een onafhankelijke non-profit standaardisatieorganisatie?
	Ja, https://Evaluation of Ten Standard Setting Organizations Open Standards, W3C
2.4.2	Is de financiering van de ontwikkeling en het onderhoud van de standaard voor tenminste drie jaar gegarandeerd?
	Ja, https://Evaluation of Ten Standard Setting Organizations Open Standards, W3C

2.5	Is het (versie) beheer van de standaard goed geregeld?
2.5.1	Heeft de standaardisatieorganisatie gepubliceerd beleid met betrekking tot versiebeheer van de standaard? (met o.a. aandacht voor migratie van gebruikers)
	Ja, W3C verleent geen certificaten en het testen is op vrijwillige basis, maar voor Candidate Recommendation is een bepaald niveau van interoperability vereist en implementatie ervaring. https://Evaluation of Ten Standard Setting Organizations Open Standards, W3C
2.5.2	Is het standaardisatieproces van de standaardisatieorganisatie zodanig goed geregeld dat het Forum zich kan onthouden van aanvullende toetsing bij de aanmelding van een nieuwe versie van de standaard?
	Ja, zie https://Evaluation of Ten Standard Setting Organizations Open Standards, W3C
2.5.3	Is het belang van de Nederlandse overheid voldoende geborgd bij de ontwikkeling en het beheer van de standaard?
	Ja, de Nederlandse overheid participeert niet maar daar is ook geen aanleiding toe.

3. Inhoudelijk criterium: Draagvlak

Criterium: Aanbieders en gebruikers hebben voldoende positieve ervaring met de standaard.

Vragen:

3.1	Bestaat er voldoende marktondersteuning voor de standaard?
3.1.1	Bieden meerdere leveranciers ondersteuning voor de standaard?
	Ja, onder andere SAP, Oracle, Microsoft, and IBM
3.1.2	Kan een gebruiker de conformiteit van de implementatie van de standaard (laten) toetsen?
	Niet bekend

3.2	Kan de standaard rekenen op voldoende draagvlak?
3.2.1	Wordt de aangemelde versie van de standaard binnen het organisatorische werkingsgebied door meerdere organisaties gebruikt?
	Ja, maar gebruik is lastig te achterhalen en lijkt vrij beperkt. De standaard is vrij technisch van aard.
3.2.2	Wordt een vorige versie van de standaard binnen het organisatorische werkingsgebied door meerdere organisaties gebruikt?
	Onbekend, maar waarschijnlijk wel.
3.2.3	Is de aangemelde versie backwards compatible met eerdere versies van de standaard?
	Ja
3.2.4	Zijn er voldoende positieve signalen over toekomstige gebruik van de standaard door (semi-)overheidsorganisaties, het bedrijfsleven en burgers?
	Nee

4. Inhoudelijk criterium: Opname bevordert adoptie

Criterium: De opname op de lijst is een geschikt middel om de adoptie van de standaard te bevorderen.

Toelichting lijsten:

- a. Met de lijsten wil het College de adoptie van open standaarden bevorderen die voldoen aan de voorgaande criteria (open standaardisatieproces, toegevoegde waarde, draagvlak);
- b. Met de "pas toe of leg uit"-lijst beoogt het College dit soort standaarden verplichten als:
 1. hun huidige adoptie binnen de (semi-)overheid beperkt is;
 2. opname op de lijst bijdraagt aan de adoptie door te stimuleren o.b.v. het "PToLU"-regime. (functie=stimuleren).
- c. Met de lijst met gangbare standaarden beoogt het College dit soort standaarden aan te bevelen als:
 1. hun huidige adoptie binnen de (semi-)overheid reeds hoog is;
 2. opname op de lijst bijdraagt aan de adoptie door te informeren en daarmee onbedoelde afwijkende keuzes te voorkomen. (functie=informeren)

Vragen:

4.1	Opname op de lijst bevordert de adoptie van de standaard.
4.1.1	Is de "pas toe of leg uit"-lijst het passende middel om de adoptie van de standaard binnen de (semi)overheid te bevorderen?
	Nee
4.1.2	Is de lijst met gangbare open standaarden het passende middel om de adoptie van de standaard binnen de (semi)overheid te bevorderen?
	Ja, al kan men de vraag stellen of opname substantieel bijdraagt aan de interoperabiliteit van de (semi-)overheid.